

Univerzita Komenského a Ján Amos Komenský

Lešno 1654 – 1656

V lete 1654 začal tretí pobyt Komenského v Lešne. Venuje sa práci na Všeobecnej porade (asi od r. 1644). Tretí veľmi krátky pobyt v Lešne mal tragický záver. V r. 1655 prenikli švédske vojská pod vedením kráľa **Karola X. Gustava** do Poľska. Komenský na neho napísal oslavný spis ***Panegyricus Carolo Gustavo*** (Chváloreč na Karola Gustáva, 1655). Víťal ho ako obhajcu slobôd a tolerancie pre všetkých obyvateľov Poľska. Proti násilnostiam vojakov povstali sedliaci a 26. apríla 1656 vypálili a vyplienili aj Lešno, ktoré so Švédmi sympatizovalo. V troskách Lešna zostala bratská tlačiareň, knižnica, väššina archívu Jednoty a majetku Komenského. V plameňoch skončili rukopisy jeho vševetných a všenápravných spisov, rukopis ***Thesaurus linguae Bohemicae*** (Poklad jazyka českého), výsledok viac ako štyridsa rokovnej práce. Katastrofu opísal v spise ***Lesnae excidium*** (Skaza Lešna, 1656).